

3. Dosker hield zijn inaugurele oratie op 2 mei 1904 – aan het eind van zijn eerste cursusjaar te Louisville – over ‘The place of ecclesiastical history in the seminary curriculum’. Over Dosker, zie: *Memorials. Rev. Henry Elias Dosker D.D. LL.D. L.H.D.*, uitgave van het Presbyterian Theological Seminary te Louisville, Kentucky, 1926. Aangetroffen in de *Hope College Collection*. Joint Archives of Holland, Holland, MI (USA).

4. Henry E. Dosker, *Levensschets van rev. A.C. van Raalte, D.D.* (‘een man, krachtig in woorden en werken’). Een der vaders der ‘Scheiding’ in Nederland en stichter der *Hollandsche koloniën in den staat Michigan, Noord-Amerika. Uit de oorspronkelijke bronnen bewerkt*, Nijkerk, 1893, 335 pag.

5. Henry Beets, *De Chr. Geref. Kerk in N.A. Zestig jaren van strijd en zegen*, Grand Rapids, 1918, 439 pag. Over Beets zie: H.J. Brinks, ‘Henry Beets, 1869-1947. A man for all seasons’, in: *Origins*, XVI (1998), nr. 2, pag. 39-48.

6. Als enige van de Kamper hoogleraren uit zijn jaren is over Bouwman in de tweede druk van de *Christelijke*

(1869-1947) en Henry E. Dosker (1855-1926). Dosker was van 1894 tot 1903 hoogleraar kerkgeschiedenis aan Western Theological Seminary van de Reformed Church in America te Holland, Michigan, en trad in hetzelfde jaar als Bouwman op als hoogleraar kerkgeschiedenis aan het Presbyterian Theological Seminary te Louisville, Kentucky;³ zijn voornaamste historische publicatie betrof de biografie van de predikant A.C. van Raalte, stichter van de Nederlandse kolonie te Michigan.⁴ Henry Beets, predikant van de Christian Reformed Church, publiceerde in 1918 zijn invloedrijkste historische werk, *De Christelijke Gereformeerde Kerk in Noord-Amerika*.⁵ Hij had geen leeropdracht voor de kerkgeschiedenis, maar was in feite de historicus van zijn kerkelijke denominatie.

Om ons een indruk van Bouwmans historiografie te vormen, zal eerst aandacht worden besteed aan zijn persoon en opleiding, waarna zijn voornaamste werk wordt besproken en op een enkel onderdeel vergeleken met werk van Dosker en Beets.

Afkomst en vorming

Gegevens over het persoonlijke leven van Bouwman zijn er nauwelijks. Afgezien van persartikelen ter gelegenheid van zijn jubilea en bij zijn overlijden is er weinig over hem gepubliceerd.⁶ Hij heeft geen archief nagelaten, terwijl de inhoud van enkele elders bewaarde brieven van zijn hand nauwelijks gegevens bieden over zijn persoon. Voor zover hij zich in correspondentie bloot gaf, treedt daaruit een open en hartelijk, maar nuchter en zakelijk man naar voren.⁷ Op foto's valt zijn robuuste, ontspannen houding op, alsmede zijn zelfbewuste, maar gemoedelijke blik.

Bouwman werd geboren op 30 augustus 1863 te Uithuizen in de provincie Groningen. Zijn grootvader Ocke Bouwman (1795-1847) was een der eerste afgescheidenen van het dorp. Zijn vader Jan Okkes Bouwman (1830-1899) en zijn jong gestorven moeder Cornelia Nicolaas Sietsema (1838-1866) stamden beiden uit een boerengeslacht. Ze genoten aanzien binnen de afgescheiden gemeenschap, waar ze van jongs af aan toe behoorden. Bouwmans oudste broer Okke (1859-1941) nam in 1900 de boerderij over en gold medio 1920 als misschien niet de rijkste, maar wel de voornaamste van de gereformeerde boeren in Uithuizen.⁸